

REPUBLIKA HRVATSKA
KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA
Županijska skupština

POVJERENSTVO ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

R E Z I M E

RADA POVJERENSTVA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA KKŽ 2009.-2013.g.

STRUKTURA: Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Koprivničko-križevačke županije jeradno savjetodavno tijelo Županijske skupštine Koprivničko-križevačke županije i čini ga osam članica i jedan član, a sastav je u potpunosti sukladan Zakonu o ravnopravnosti spolova.

OPĆI I POSEBNI CILJEVI: promicanje ravnopravnosti spolova na području Koprivničko-križevačke županije poboljšanjem položaja žena u svim segmentima društva te isticanjem jednake važnosti muškog i ženskog spola.

PZRS djelovanjem nastoji, kao posebni cilj, mjerama na području obrazovanja, zdravstva, političkog djelovanja i odlučivanja, poduzetništva, usklađivanja obiteljskog i profesionalnog života osnažiti položaj žena kao podzastupljenog spola.

OSNOVNA NAČELA RADA: Povjerenstvo svoj rad temelji na buđenju javne svijesti o problemu neravnopravnosti, senzibiliziranju javnosti o problemima nasilja, osnaživanju položaja podzastupljenog spola na području obrazovanja, zdravstva, političkog djelovanja i odlučivanja, poduzetništva, usklađivanja obiteljskog i profesionalnog života.

PZRS je sukladno zaključku V. koordinacije PZRS Vladinog ureda RS, utvrdilo prijedlog Akc.plana za provedbu Nac.politike za ravnoprav.sp. 2011.-2015.g. KKŽ te ga uputilo na donošenje županu i ŽS, koja je isti prihvatila na 24.sjednici.

Važno je napomenuti da naše PZRS radi od početka ovog mandata, dakle od 2009.g. u svim segmentima, točnije po svim točkama predviđenim ovim Akc.pl. pa smo na spomenutoj koordinaciji imali čast prezentirati naš rad, kao i postignuća, uz pohvale naših aktivnosti kao najaktivnijeg PZRS u RH od strane Vladinog ureda za RS, kao i pravobraniteljice za ravnopravnost, s kojom imamo izuzetno dobru suradnju.

Bitno je izdvojiti donošenje Poslovnika o radu Povjerenstva za ravnopravnost spolova s ciljem poboljšanja funkcioniranja istog te Programa rada Povjerenstva za svaku kalendarsku godinu s pripadajućem Financijskim planom.

PZRS je u svom radu stvorilo vrlo široku mrežu suradnika pa smo surađivali na različite načine sa:

1. Saborskim Odborom za RS,
2. Pravobraniteljicom za RS,
3. Vladinim uredom za RS,
4. Tijelima Koprivničko-križevačke županije,
5. Koordinatoricom za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, koja je zakonska članica Povjerenstva,
6. Jedinicama lokalne samouprave i različitim institucijama,
7. Policijskom upravom Koprivničko-križevačkom,
8. Centrima za socijalnu skrb Đurđevac, Koprivnica i Križevci,
9. CESI-jem iz Zg

10. Zajednicom žena HDZ-a «Katarina Zrinski»,
11. „HERA-om“, Udrugom žena Križevci,
12. Forumom žena Đurđevac,
13. Udrugom invalida Koprivničko-križevačke županije,
14. Udrugama osoba s invaliditetom (Udr.oboljelih od multiple skleroze, Udr.slijepih i slabovidnih osoba KKŽ, Gradskim društvom invalida Đurđevac).
15. Različitim udrugama civilnog društva, posebice s UŽ.

NASILJE NAD ŽENAMA, OBITELJSKO NASILJE:

Povjerenstvo se u svom radu aktivno bavilo problematikom nasilja, koje je svojevrsna okosnica rada, o čemu govori činjenica kako je u postojećem mandatu održano 32sjednice Povjerenstva, na kojima smo na različite načine obrađivali i rješavali problematiku nasilja.

Najčešće raspravljani problem vezan uz obiteljsko nasilje bio je nužno potrebno zbrinjavanje žena i djece žrtava obiteljskog nasilja, prvenstveno zbrinjavanje modelom specijaliziranog udomiteljstva, koji smo pokrenuli kao jedinstven u RH, uz zadovoljavajuću provedbu i razvoj. Nakon otvorene javne rasprave o nacrtu izmjena Zakona o udomiteljstvu prema kojemu žrtve obiteljskog nasilja ne mogu biti korisnici udomiteljstva, već se smatra da je za njih primjereniji smještaj u ustanovi socijalne skrbi, PZRS je u Min.soc.pol. uputiloprijedloge izmjena Zakona o udomiteljstvu, s ciljem nastavka zbrinjavanja žrtava nasilja u udomiteljstvu, koji nisu prihvaćeni, kao ni naš amandman podnesen u Hrvatskom saboru.

Po donošenju novog Zakona o udomiteljstvu Povjerenstvo je uputilo Zaključak o našoj inicijativi vezan uz smještaj žrtava obiteljskog nasilja na donošenje predstavničkom tijelu, a Županijska skupština isti je podržala te prosljedila Ministarstvu socijalne politike i mladih, koje se nije očitovalo i nismo dobili nikakav odgovor.

Tijekom cijelog mandata smo kontinuirano provodili kampanju s ciljem senzibiliziranja javnosti na problematiku nasilja. Održali smo nekoliko tematskih sjednica i provodili ulične akcijepovodom obilježavanja Nacionalnogi Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, a sudjelovali smo i na okruglim stolovima u organizaciji različitih institucija i udruga.

Imali smo i neposrednih doticaja s žrtvama obiteljskog nasilja. Žrtve su neposredno tražile pomoć od predsjednice Povjerenstva, a u nekim slučajevima su se obratile i Stručnoj službi Županije. Žrtve su, ovisno o situaciji, savjetovane da potraže stručnu pomoć Policijske uprave koprivničko križevačke, nadležnog centra za socijalnu skrb ili Udruge „HERA“. Imali smo slučajeva gdje je realizirana neposredna intervencija predsjednice Povjerenstva prema Policijskoj upravi koprivničko križevačkoj te su žrtve obiteljskog nasilja smještene u Sigurnu kuću.

INICIJATIVE: Potaknuti iskustvima kako se važećim vrstama prekršajnopравnih sankcija još uvijek prikriveno štite počinitelji nasilja, predložili smo izmjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, tražeći da se zakonski regulira *da se p o č i n i t e l j i izmjestite, odnosno da oni moraju napustiti stambeni prostor radi zaštite i osiguranja osoba izloženih nasilju.* Također smo **predložili izmjene članka Zakona**, koji se odnose na zaštitne mjere, mjere obveznog psihosocijalnog tretmana, zabranu približavanja, uznemiravanja, uhođenja i obaveznog liječenja o ovisnosti; **na način da se riječ: „može“ zamijeni obvezujućom riječju: „će“.**

Vlada RH je usvojila Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja s prihvaćenim našim prijedlogom, koji je uvršten u Protokol i glasi: **u slučaju da se utvrdi da žrtva nema regulirano zdravstveno osiguranje, zdravstvena ustanova je dužna postupiti prema postojećim pravnim propisima, a sukladno čl.13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju te čl.5. Pravilnika o mjerilima i postupku za utvrđivanje nesposobnosti za samostalni život i rad te nedostatak sredstava za održavanje za osobe s prebivalištem u RH, kojima se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugoj osnovi.**

PZRS je uputilo nadležnim institucijama inicijativu za izmjenu spomenutog Pravilnika na način **da se Pravilnikom regulira da sve žrtve nasilja trebaju imati zdravstvenu zaštitu na isti način kao što je imaju trudnice, ovisnici i dr. (besplatno).**

Državnim institucijama smo uputili inicijativu da se u obveznim izvješćima o obiteljskom nasilju ujednače podaci – elementi i način izvještavanja od svih državnih tijela (policija, prekršajni sudovi, bolnice i CZSS) o žrtvama obiteljskog nasilja.

PZRS je također podržalo inicijativu CZSS Kc vezanu uz izmjenu Obiteljskog zakona.

RAVNOPRAVNOST U PROCESU ODLUČIVANJA U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU:

PZRS kontinuirano provodi kampanju „Uravnotežimo se“ o potrebi ujednačene zastupljenosti žena u političkom smislu. Povodom Međunarodnog dana žena organizirana je tribina „Žene u politici nakon parlamentarnih i ususret lokalnim izborima“ s ciljem analize participacije žena na kandidacijskim listama za parlamentarne izbore i donošenjem smjernica za lokalne izbore. Donesen je zaključak o daljnjem provođenju kampanje u kontinuitetu usmjerene na održavanje lokalnih izbora pod nazivom «Politika treba žene», koja je provedena za lokalne izbore 2013. Organizirali smo sastanke i tribine za čelnike pol.stran. i javnost, predavanja u školama te radijske i TV emisije.

Napravljene su detaljne analize kandidacijskih lista te predstvaničkih i izvršnih tijela vlasti u JLS za lokalne izbore 2013.g. Prikupljeni su i ažurirani podaci o zastupljenosti žena u predstavnički i izvršnim tijelima svih jedinica lokalne i područne regionalne samouprave s područja KKŽ iz kojih je vidljivo da je postignut određeni pozitivni iskorak jer su žene zastupljene u većem postotku nego prije. Rezultate i podatke smo prezentirali putem medija: radija, tiskovina i televizije.

OBRAZOVANJE: Nastupima u različitim emisijama (radio, TV), koje obrađuju tematiku odgoja i obrazovanja, dajemo javnu podršku uvođenju rodno osjetljivog odgoja i obrazovanja u cjelokupni obrazovni sustav, kao i uklanjanju rodni stereotipa iz udžbenika i nastavnih planova i programa te uvođenje novog udžbeničkog standarda, kojim se podiže kvaliteta rodno osjetljivog obrazovanja, a etički i jezični standardi udžbenika kao i likovno-grafička rješenja usklađuju se s načelima ravnopravnosti spolova.

Ostvarena je dobra suradnja s obrazovnim institucijama: DV Vrapčić iz Drnja, OŠ G.Karlovačana iz Đurđevca, Gimnazijom i Strukovnom školom iz Đurđevca, kao i koprivničkom gimnazijom, u kojima smo održali predavanja s različitim temama različitim dobnim skupinama.

PROMICANJE PRAVA ŽENA, JEDNAKIH MOGUĆNOSTI I POBOLJŠANJE POLOŽAJA ŽENA S INVALIDITETOM: Povjerenstvo nastoji doprinijeti boljem položaju i zalaže se za jednake mogućnosti osoba s invaliditetom, posebice žena.

Sudjelovali smo na tribinama, okruglim stolovima i prigodnim obilježavanjima: Dana osoba s invaliditetom, multiple skleroze, bijelog štapa, a predsjednici i članice/članovi udruga sudjeluju u svim našim projektima.

Sudjelovali smo u projektu „Javno za ravnopravno“ u suradnji s udrugom „Bolje sutra“ i Društvom multipleskleroze iz Koprivnice, kojega smo kandidirali na natječaj Vladinog ureda za RS.

Predsjednica Udruge «Bolje sutra» Marija Mraz je predstavljala PZRS na Nacionalnoj konferenciji žena u ruralnom razvoju. Suradnja se provodi u kontinuitetu.

ZDRAVSTVO: Kontinuirano organiziramo i sufinanciramo u suradnji sa županijskom Ligom protiv raka edukaciju u svim OŠ o HPV-u, kao i o potrebi cijepljenja.

Također u kontinuitetu upućujemo inicijativu svim JLS za financiranje cjepiva protiv HPV-a za djevojčice. Sudjelovali smo u kabanjama i tribinama, koje su organizirale različite udruge, kao i obilježavanjima: Dana mimoza, narcisa, ružičaste vrpce i sl.

PODUZETNIŠTVO: Sustavno smo provodili kampanju usmjerenu ka poticanju ženskog poduzetništva putem medija. Inicirali smo suradnju s Klubom poslovnih žena, koja do sada nije zaživjela zbog nedostatka interesa s njihove strane. Sudjelujemo u projektima ženskog poduzetništva, koje provode različite inst.i org. Aktivno sudjelujemo u projektu „Žensko poduzetništvo“, koji GTF provodi na području JIE.

ŽENE U RURALNOM PODRUČJU: Organizirali smo radionicu u okviru projekta „Žene Jugoistočne Europe u Mreži za ruralni razvoj“. Predstavnice PZRS su predstavljale županiju na Nacionalnoj konferenciji u Otočcu. Kao organizatori najuspješnije radionice imali smo čast predstavljati RH na završnoj Međunarodnoj konferenciji projekta u Skopju.

Povodom Međunarodnog dana žena na selu organizirali smo prijem za predstavnice nositeljica OPG-a s područja KKŽ. Također smo inicirali i uspješno organizirali izbor najuzornije seoske žene Koprivničko-križevačke županije, koji će se ove godine održati treći puta u đurđevačkoj sportskoj dvorani 07.rujna i koristim priliku da vas pozovem na ovu lijepu priredbu. Inicijativom Povjerenstva izmijenjeni su određeni kriteriji izbora, s ciljem kvalitetnije prezentacije žena iz ruralnog područja.

Odazvali smo se pozivu Ministarstva poljoprivrede za sudjelovanje u prikupljanju podataka i svima aktivnostima za izradu Akcijskog plana žena u ruralnom razvoju i sudjelovali na prezentaciji u Poznanovcu, gdje smo imali priliku iznijeti svoje primjere dobre prakse.

Organizirali smo i održali:

- 2 rad.sastanka s prijašnjom i sadašnjom pravobraniteljicom, koja je iskazala podršku našem radu, posebice jedinstvenom projektu skloništa za žrtve obiteljskog nasilja.
- inicirali i osnovali UŽ s bolestima dojke „Narcise“ Đurđevac.
- org.humanitarni koncert „Budimo uz njih“, na kojemu smo prikupljali novčana sredstva za nabavu edukativnih sredstava za navedenu novoosnovanu udruhu Narcise.
- edukativna tribina „Još nešto o mobingu“, na kojoj su psihijatrica i pravnik govorili o svim aspektima mobinga s konkretnim odgovorima i savjetima.
- org. izložbu „Žene u ruralnom razvoju RH“ povodom obiljež.Međunar.dana žena, kao epilog projekta „Žene JIE u mreži za ruralni razvoj“.
- org. tribinu o Mari Matočec,zagovornici emancipacije žena i ravnopravnosti spolova, koja je svojim djelovanjem i aktivnostima ostvarila bolji položaj podravskih žena, koje su od njezinog vremena uključene u sfere društvenog i kulturnog, pa i političkog djelovanja.Povjerenstvo je donijelo zaključak o upućivanju inicijative Županijskoj skupštini da se među županijska javna priznanja uvrsti nagrada za promicanje ljudskih prava s imenom Mare Matočec, u znak zahvalnosti za njezinu hrabrost, ustrajnost i zdušni rad, kojim je utrla put svima koji aktivno rade na poboljšanju položaja žena u našem društvu, promicanju ravnopravnosti, a samim tim i ljudskih prava. Na taj način bi se Mari Matočec iskazalo poštovanje i zahvala sredine iz koje je ponikla.
- bili smo **suorganizatori** predstavljanja knjige «Sunčica» s udrugom Hera iz Križevaca, nakon čega smo inicirali pokretanje postupka priznanja i obeštećenja žena koje su bile podvrgnute mučenjima i silovanjima tijekom Domovinskog rata, kao i za izvršenje pravde i procesuiranje počinitelja sa željom senzibiliziranja cjelokupne hrvatske javnosti prema strahotama koje su proživjele žene tijekom rata diljem Hrvatske.

Sudjelovali smo na:

- IV. i V. koordinaciji žup.PZRS u Vukovaru i Šibeniku,
- u kabanjama „Živim život bez nasilja“, „Nisi sam“ i „Zdrav za pet“ koje je provodila PU
- predavanju organiziranom od strane Županijskog savjeta mladih Koprivničko-križevačke županije „Vođenje sebe i drugih prema uspjehu“,

- seminaru udruge CESI iz Zagreba „Sudjelovanje žena u odlučivanju na lokalnoj razini“,
- radionici u Otočcu “Inicijativa žene u ruralnom razvoju Republike Hrvatske“,
- seminarima, radionicama Saborskog Odbora za ravnopravnost koji su se bavili tematikom ravnopravnosti spolova,
- obilježavanju Dana mimoza, Dana narcisa, Dana ružičaste vrpce, Dana bijelog štapa, Dana plave vrpce,
- različitim prigodnim priredbama i manifestacijama.

Zahvale:

- županu Darku Korenu, zamjenicima Ivanu Palu i Darku Soboti, predsjedniku ŽS Damiru Felaku, Stručnoj službi i suradnicima iz županije
- Uredu državne uprave
- institucijama: PU KcKž, CZSS Đ.Kž i Kc, JLS
- školskim ustanovama
- udrugama civilnog društva
- udrugama osoba s invaliditetom
- novinarima-predstavnicimamedija: radio stanica, tiskovina, TV, Internet portala, koji su nas kvalitetno pratili emisijama, člancima i izvještavanjima s tiskovnih konferencija, kao i objavomnaših priopćenja te na taj način bili naši važni suradnici

U Koprivnici, 26.kolovoza 2013.

Predsjednica PZRS:

Verica Rupčić